

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní a Mateřská škola, Praha 9 – Horní Počernice,
Spojenců 1408**

Spojenců 1408, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice

Identifikátor školy: 600 040 411

Termín konání inspekce: 12. – 16. leden 2004

Čj.:	01 0034/04-5116
Signatura:	ka9zx111

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve školní družině
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni ve sledovaných předmětech: český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda – k datu inspekce s přihlédnutím ke školnímu roku 2002/2003
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole
- ❖ výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola pro 1. – 5. ročník je příspěvkovou organizací, sdružuje školní družinu a školní jídelnu, její součástí je i mateřská škola s jídelnou. V letošním školním roce vykázala dle stavu ke 30. září celkem 5 tříd prvního stupně se 132 žáky, realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. V mateřské škole je zapsáno 100 dětí, v souladu s příslušnou vyhláškou byla uzavřena dohoda se zřizovatelem o počtu tříd a počtu dětí (4 třídy po 25 dětech). Dle zahajovacích výkazů nepřesahují počty žáků povolené kapacity součástí uvedených v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Zřizovatelem je Městská část Praha 20 (Jívanská 10 647, 193 21 Praha – Horní Počernice). Příslušným orgánem státní správy je Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství (Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje k předmětu inspekce. Ze šesti učitelek, které realizují sledovanou výuku, jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tři vyučující absolvovaly kurzy zaměřené na výuku jazyků, což se kladně projevuje při jejich práci. Výchovnou poradkyní je ředitelka školy. Je dlouholetou zkušenou učitelkou. I když specializační studium neabsolvovala, její kvalitu práce v této funkci to neovlivňuje. Skladba úvazků je optimální, cílem je využít odborný potenciál vyučujících. Jejich pedagogická zralost a zkušenost se příznivě odráží ve výuce (v přístupu k žákům, ve struktuře vyučovacích hodin, většinou v účinné motivaci, ve formách i metodách práce).

Poradním orgánem je pedagogická rada, která se zabývá především organizačními záležitostmi, hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání žáků. Záznamy jsou přehledné, ale nedokládají pravidelnou analýzu výchovně-vzdělávací práce a sebeevaluaci školy, pedagogické otázky jsou nastíněny okrajově.

Organizační struktura odpovídá charakteru a velikosti malé školy, je vymezena v organizačním schématu. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou upřesněny v pracovních náplních, pravomoci mezi ředitelkou a její zástupkyní pro mateřskou školu jsou funkčně rozděleny. Při koordinaci vzdělávání a výchovy preferuje vedení školy osobní kontakt s vyučujícími a vzájemnou pozitivní interakci.

Vzhledem k malé velikosti školy a počtu vyučujících ředitelka nestanovila metodická sdružení. Každodenním osobním kontaktem se spolupracovníky operativně řeší vzniklé pedagogické i výchovné problémy. Ředitelka vydala další účelné vnitřní dokumenty např. vnitřní školní řád, interní klasifikační řád, provozní řád počítačové učebny.

Přenos informací je zajištěn převážně osobním jednáním, týdenními plány, včetně doplňujících poznámek a dle potřeby se konají provozní porady. Všichni zaměstnanci mají dostatek potřebných informací.

Řízení výchovně-vzdělávacího procesu je založeno na demokratických základech, na vzájemné důvěře a spolupráci. Jako celek je funkční. Plán kontrol má ředitelka zpracován, je však převážně zaměřen na kontrolu pedagogické dokumentace. Časově-tematické plány jsou rámcově vytvořeny dle platných osnov a jsou vyhodnocovány na pedagogické radě. Hospitační činnost je málo četná, ředitelka se opírá o dlouholetou znalost učitelek. Závěry z hospitací jsou předávány pouze ústní formou.

Velkou pozornost ředitelka věnuje dalšímu vzdělávání pracovníků, reaguje na aktuální potřeby školy. Všechny učitelky mají vytvořeny velmi dobré podmínky pro uplatňování získaných poznatků.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

Mateřská škola

Kolektiv mateřské školy tvoří sedm pedagogických pracovníků. Všechny splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti a pracují na plný pracovní úvazek. Zástupkyní ředitelky je učitelka mateřské školy (před sloučením obou subjektů ředitelka zařízení), která se v plném rozsahu stará o provoz.

Mateřská škola má vlastní provozní řád, který určuje přehledným způsobem chod zařízení. Zástupkyně ředitelky zajišťuje kvalitní přenos informací mezi základní a mateřskou školou i uvnitř mateřské školy.

O vedení učitelek se stará zástupkyně, která čerpá ze svých řídicích zkušeností. Tento fakt je na kvalitním vedení patrný. Všechny pedagogické pracovnice znají své povinnosti a k jejich plnění přistupují odpovědně a se zájmem. Každoročně se učitelky zúčastňují vzdělávacích akcí pedagogického centra s tematikou, která koresponduje s aktuálními problémy předškolního školství i s programem mateřské školy (např. cvičení na balančních míčích, rozpracování Rámcové vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání apod.). Zástupkyně dbá na to, aby získané poznatky učitelky předaly svým kolegyním, a to nejen ústně na pedagogické radě, ale i písemně, takže je možné se k hlavním podnětům po čase vrátit. Kontrolu provozu i pedagogického procesu provádí zástupkyně ředitelky průběžně a systematicky. O výsledcích pořizuje funkční záznamy. Během inspekční činnosti prokázala vynikající rozborové dovednosti.

Personální podmínky mateřské školy jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola

Základní škola byla otevřena v září 1934, nachází se v klidné okrajové části Prahy mimo hlavní komunikaci. V dvoupodlažní budově je ředitelna, pět kmenových tříd a jedna nová počítačová pracovna. Zde je učitelský a šest žákovských počítačů se sluchátkovými soupravami pro individuální výuku, vše je zasíťované s laserovou černobílou tiskárnou a s připojením na internet. Odborná učebna byla zřízena v rámci projektu Internet do škol. Nainstalovaný výukový software je často při vyučování využíván. Světlé učebny ředitelka vybavila novým nábytkem i žákovskými, většinou frontálně uspořádanými lavicemi a židlemi. Vzhledem k počtu dětí poskytují jen minimální prostor pro činnosti mimo lavice. Učitelky a žáci se snaží pečovat o svoje prostředí a zvyšovat jeho estetickou působivost.

Vyučující mají pracovní zázemí v ředitelně (sborovnu vzhledem k malému počtu pedagogických pracovníků nemají) a ve dvou kabinetech. Jeden je pro vychovatelky školní družiny, ve druhém pracuje ekonom školy, kde jsou také umístěny materiální didaktické prostředky, další učební pomůcky jsou v kmenových třídách.

Společný vnitřní interiér je vkusně vyzdoben převážně pracemi žáků, nástěnnými přehledy, nechybí vtipně zpracované dětské motivy nebo velké akvárium umístěné ve vstupní hale.

Škola nemá vlastní knihovnu. Tělocvičnu si pronajímá od TJ Sokol Horní Počernice.

V rozlehlé školní zahradě jsou vybudována dvě hřiště pro míčové hry, mnoho dřevěných prolézaček a různé pomůcky pro sportovní využití. Za příznivého počasí zde žáci tráví velkou přestávku. Část venkovního areálu je využita jako učebna v přírodě, která vznikla za aktivní pomoci rodičů.

Žáci pracují ve sledovaných předmětech s učebnicemi schválenými MŠMT. Velmi dobré vybavení učebními pomůckami, které pokrývá celé spektrum vyučovaných předmětů, audiovizuální a výpočetní technikou, funkčními hudebními nástroji plně umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Ředitelka plánovitě obměňuje a doplňuje materiální vybavení podle finančních možností školy. Materiální zdroje školy byly v průběhu kontrolované výuky ve většině předmětů účelně využívány.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole jsou velmi dobré.

Mateřská škola

Budova mateřské školy byla zprovozněna v roce 1981, poskytuje velmi příhodné prostorové podmínky. Je v dobrém technickém stavu, po rekonstrukci střechy, kotelny a částečném vymalování (další část je v plánu). Každá třída má velkou místnost (členěnou na pracovnu a hernu), vlastní prostornou šatnu, sociální zázemí, přípravnu jídla a úložné prostory. Dětské toalety a podlahové krytiny v hernách byly vyměněny. Sedací nábytek se rovněž postupně obnovuje. Skříně a police jsou zachovalé a funkční. Veškeré prostředí je upraveno k potřebám a činnostem dětí tak, aby byl dostatek místa pro volný pohyb a zároveň hrací koutky umožňovaly dětem hru v soukromí. Prostedí je estetické, hojně zdobené dětskými výtvyry. Budovu obklopuje rozsáhlá zahrada, vybavená kovovými, dřevěnými i betonovými prvky, velkými pískovišti a hlavně zelení.

Mateřská škola je velmi kvalitně vybavena hračkami, pomůckami, literaturou, audiovizuální technikou, hudebními nástroji i spotřebním materiálem. Ve třídách jsou zajímavé herní

sestavy a koutky (obchod, kadeřnictví, kreslicí stojany). Hračky jsou dětem dostupné, pomůcky jsou ve třídách nebo v úložných prostorách na chodbách.

Zástupkyně ředitelky průběžně sleduje, jak se materiální zdroje používají a nákup nových potřeb plánuje ve spolupráci s ředitelkou.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola. Týdenní časové dotace ve sledovaných předmětech korespondují s učebním plánem. Učivo je uvedeno v tematických časových plánech, které jsou zpracovány podle učebnic a neslouží k práci vyučujících ani pro kontrolu ředitelce školy. V mimoškolní činnosti mohou děti navštěvovat zájmové kroužky (angličtina, němčina, počítače, pohybové i rukodělné).

Sledované vyučování respektovalo platné osnovy, ale třídní knihy 4. a 5. ročníku ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004 neobsahují záznamy *Psaní* jako složky českého jazyka.

Individuální vzdělávací plány (dále IVP) jsou pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení (dále SVPU) vypracovány ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a vyučující jejich doporučení respektují.

Povinná dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) je vedena zodpovědně a průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací práce i aktuální stav žáků ve třídách. Dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Vyučování je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrola naplňování učebního plánu a osnov je zřejmá z vnitřní dokumentace vedení školy. Rezerva je ve zvýšení počtu přímých hospitací.

Kontrola naplňování osnov je účinná.

Rozvrh hodin je vypracován v souladu s platnou školskou legislativou, respektuje kritéria školní psychohygieny. Zásady pro plynulý chod školy i pro chování žáků stanoví školní řád. Konkretizuje práva a povinnosti žáků i pracovníků školy, odpovídá ustanovením vyhlášky o základní škole.

Informační systém je efektivní a flexibilní. Rodiče žáků jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy standardním způsobem (nástěnky ve vchodu školy, osobní jednání s učitelkami, třídní schůzky, konzultační hodiny). Aktuální informace jsou předávány prostřednictvím notýsků a žakovských knížek, některá sdělení však nemají potřebnou vypovídací hodnotu (nepodepsané známky vyučujícími, přepisovaná klasifikace bez opravy pedagožky, nerozlišení klasifikace z ústního či písemného projevu žáků atd.). Škola pravidelně organizuje Den otevřených dveří, který však není zákonnými zástupci příliš využíván. Dalšími aktivitami jsou jednorázové akce zaměřené k určitému tématu např. Mikulášská besídka, Vánoční besídka, Červený velikonoční den, Sportovní den atd.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Působení výchovné poradkyně se týká předběžné diagnostiky žáků ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Dílčí rezervou je psaní pravopisných cvičení formou doplňování textu, které učitelky nevyužívají příliš často. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje s třídními učiteli a rodiči.

Prevenzi sociálně-patologických jevů má na starosti pověřená učitelka. Má zpracovaný minimální preventivní program, který zahrnuje cíle a prostředky prevence. Úzce spolupracuje se všemi vyučujícími, zajišťuje různé besedy nebo přednášky. Důležitým faktorem prevence je dostatečná nabídka zájmových kroužků pro děti.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk, anglický jazyk a německý jazyk

Výuka je plánována v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu. Ke sledovaným předmětům měly učitelky vypracovány tematické plány, které obsahují pouze stručný výčet obsahu učiva podle osnov a používaných učebnic, ve složce čtení se jedná o výčet literárních pojmů bez uvedení požadovaných dovedností. Předložené tematické plány tak slouží jen k rámcové orientaci učiva v jednotlivých ročnících. Bezprostřední příprava na výuku byla zodpovědná. Učivo na sebe navazovalo, nedocházelo k jeho obsahové duplicitě v jednotlivých ročnících, výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení třídy.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které jsou svým uspořádáním a tematickou výzdobou podnětné.

Vyučování českého jazyka bylo ve většině hodin svou stavbou dobře promyšlené. Jednotlivé činnosti na sebe funkčně navazovaly. Střídal se frontální výuka s kooperativními technikami učení, hodiny byly zpestřeny vhodně zařazenými relaxačními chvilkami. Jen ojediněle došlo k opomenutí psychohygieny v oblasti správného sezení při psaní, eventuálně čtení. V průběhu vyučování střídaly učitelky činnosti tak, aby žáci měli prostor pro kolektivní i samostatné učení. Zadané úkoly byly sestaveny s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků, jejich dosavadní zkušenosti (dedukovali nová gramatická pravidla) i osobní tempo. Žáci byli aktivní, ve skupinách dobře spolupracovali. Při výuce literatury probíhalo zdokonalování čtenářských dovedností i následná práce s textem. V jedné hodině čtení učitelka vhodně využila diferencované učení, jindy ale vyučující zařadila nefunkčně pravopisné cvičení. Náročnost výuky byla podpořena účelně používanými učebními pomůckami (kartičky s i/y), připravenými texty na tabuli nebo v pracovních listech. Mezipředmětové vztahy byly běžnou součástí vyučování. Učitelky poskytovaly individuální péči žákům se SVPU.

V předmětu anglický a německý jazyk byly učební metody i formy práce voleny s důrazem na psychohygienu výuky, odpovídaly věku a jazykové vyspělosti žáků. Ve většině hodin učitelky dodržovaly princip spojení názoru a slova. Účelně a mnohostranně sloužily soubory obrazových nebo textových karet především k upevnování i opakování učiva nebo k prezentaci nových slovíček (pexeso). V některých hodinách byly promyšleně využity magnetofonové nahrávky, pouze v jednom případě se s nimi vhodně nepracovalo. Pestrou výuku pedagožky organizovaly pokyny v příslušném cizím jazyce, které byly žákům srozumitelné, ojediněle zvolily mateřský jazyk k osvětlení problému. Jednotlivé činnosti směřovaly k rozvíjení samostatnosti, tvořivosti, žáci měli dostatek příležitostí k uplatnění řečových dovedností. Dílčí rezervy vyplývající z nejistoty nebo menší zkušenosti vyučující s výukou anglického jazyka se projevily ve výběru méně efektivních metod výuky (střídání

práce s učebnicí, aplikace pouček ve cvičení, zápisy do pracovního listu nebo sešitu, popř. tabuli, málo mluveného projevu žáků nebo jejich vlastní tvořivosti).

Ve většině hodin byla úvodní motivace nahrazena oznámením jejího cíle. Průběžná motivace se objevovala často a byla vhodně do výuky zařazována (písnička, vlastní práce žáků, doplňovačka). Výrazným stimulačním prostředkem pro žáky byl i osobitý projev, vystupování i evidentní zaujetí vyučujících pro práci, kterou vykonávají. Při vyučování oceňovaly nejen výsledky práce žáků, ale i snahu a pokrok.

V oblasti interakce a komunikace byl pozitivem vstřícný a otevřený přístup pedagožek k dětem, zvolené metody a formy poskytovaly většinou dostatečný prostor pro rozvoj sociálních a komunikativních kompetencí žáků. Vyučování probíhalo v klidné pracovní atmosféře.

Učitelky průběžně hodnotily, především chválily. Závěrečné shrnutí a zhodnocení práce vyučující uplatňovaly, někdy společně se žáky. V žakovských knížkách je v českém jazyce zaznamenána klasifikace většinou ze všech jeho složek. Převažují však známky z písemného prověřování výsledků učení. V anglickém a německém jazyce jsou zápisy časté a postihují všechny složky jazyka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk, anglický jazyk a německý jazyk jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda

Učitelky zpracovaly tematické plány předmětů, které jsou velmi stručné, obsahují formální výčet témat s měsíčním časovým rozvržením. Neodlišují základní a rozšiřující učivo, nejsou zde uvedeny mezipředmětové vztahy, učební pomůcky, didaktická technika, exkurze atd. Pro přípravu výuky a pro účely její kontroly ředitelkou školy nemají praktický význam. Bezprostřední příprava vyučujících byla svědomitá. Vzdělávací cíle byly stanoveny reálně, v průběhu výuky se je dařilo plnit, učivo na sebe navazovalo.

Pět třídních učitelek má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 1. stupni, kromě nich se na vyučování prvouky v 1. ročníku podílí vychovatelka školní družiny, která má středoškolské vzdělání pedagogického směru. Tato skutečnost negativně neovlivnila kvalitu výuky.

Prostředí tříd bylo podnětné, vkusné, ve výzdobě se výrazně uplatnily práce dětí. Výuka měla zpravidla přiměřenou podporu didaktických prostředků, k dispozici byly učební pomůcky, audiovizuální technika, encyklopedie, soubor map, donesené přírodniny, atd.

Všechny sledované hodiny měly promyšlenou strukturu, byly připravené a organizačně velmi dobře zvládnuté. Převažovala frontální forma vyučování, která je učitelkám vlastní, a kterou díky svým velkým zkušenostem dobře ovládaly. Někdy byl tento základní styl doplněn funkčně zařazovanými kooperativními formami. Pedagožky využívaly výukové metody slovní (řízený rozhovor, výklad, vyprávění), práce s učebnicí (samostatné procvičení) a v přírodovědě i prvouce metodu názorně-demonstrační (pozorování přírodnin). Podíl samostatné práce dětí byl vyvážený, zadané úkoly většinou plnily se zaujetím. Vyučující vždy respektovaly jejich individuální tempo (pro rychlejší byly připraveny další činnosti), v matematice postupně zvyšovaly náročnost činností. V žádném předmětu však nebyla uplatňována diferenciacce podle individuálních schopností rozlišením obtížnosti zadávaných úkolů. Ve vlastivědě i přírodovědě učitelky často a vhodně využívaly mezipředmětové vztahy. V prvouce byly promyšleně začleněny didaktické hry, které navazovaly na dosavadní zkušenosti žáků a přirozeným způsobem rozvíjely jejich zvědavost. Jejich aktuální stav

v průběhu vyučování (tj. pokles pozornosti, únava) nebyl vždy kompenzován relaxačními aktivitami.

Vstupní motivaci často nahrazovalo sdělení programu hodiny. Specifické motivační metody se ve výuce objevovaly jen zřídka, účinná byla např. písnička. Časté průběžné motivační hodnocení spojené s pochvalou podněcovalo zájem dětí.

Vyučující aktuálně reagovaly na podněty žáků, otevřeně s nimi komunikovaly, vedly je ke vzájemnému respektu. Podporovaly výchovu ke zdravému životnímu stylu, k nalézání logických souvislostí i k zamýšlení se nad negativními jevy (např. vlastivěda, přírodověda-životní prostředí, ochrana přírody). Učitelky vytvářely pro žáky příjemné pracovní prostředí.

Pedagožky používaly převážně formativní hodnocení, které umožňuje efektivně objevovat potíže jednotlivých žáků a překonávat je. Vždy si ověřovaly pochopení učiva, přiměřenou pozornost věnovaly jednotlivým chybám, ke kterým přistupovaly citlivě, aniž by děti stresovaly. Časté průběžné hodnocení spojené s pochvalou podněcovalo jejich snahu. Výjimečně však učitelky věnovaly pozornost nácviku vzájemného hodnocení žáků či jejich sebehodnocení, v závěru výuky jen některé zařadily stručné posouzení hodiny. Hodnocení písemných prací bylo objektivní, vyučující chyby analyzují a vycházejí z nich při opakování a hlubším procvičování učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání žáků škola vlastními evaluačními nástroji nezjišťuje. Ředitelka zastupuje z organizačních důvodů za nepřítomné kolegyně a tím si ověřuje znalosti žáků. Jako externí evaluační nástroj škola každoročně využívá testy Kalibro pro 5. ročník, ve kterých měli žáci v loňském školním roce průměrnou úspěšnost ve čtení a v informacích 64,1%, v základu vzdělání 58,2% a v početních dovednostech 58,7%. Další zpětnou vazbou pro školu je účast některých dětí v různých soutěžích (viz výroční zpráva) nebo srovnání úspěšnosti při přijímacím řízení do osmiletého gymnázia v Horních Počernicích.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech v souhrnu velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ - VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Vzdělávací programy

Mateřská škola má vypracovaný vlastní školní vzdělávací program s názvem „Dívej se a poznávej barevný svět“. Zpracování dle požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání zabezpečuje soulad s obecnými cíli předškolní výchovy. Program obsahuje všechny základní údaje o mateřské škole, vytyčené dlouhodobé cíle, zaměření školy a dále soubor tematických okruhů a systém hodnocení. Z tematických okruhů učitelky vycházejí při tvorbě třídních plánů. Mateřská škola se orientuje zejména na estetickou výchovu, kterou chápe jako vhodný prostředek k rozvoji osobnosti každého dítěte.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Veškerá povinná dokumentace je vedena na předepsaných nosičích dat a s výbornou vypovídací hodnotou.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrolu naplňování zvoleného programu provádějí pedagogické pracovnice průběžně i na konci školního roku. Výsledkem je neformální analýza, která přesně definuje dosažená pozitiva i případná negativa. Na tuto analýzu pak navazuje plán pro další období.

Systém kontroly naplňování vzdělávacího programu je účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce je vhodně přizpůsobena potřebám dětí. Spontánní a řízené činnosti jsou v programu dne rovnoměrně rozložené, další aktivity se odehrávají odpoledne a kromě jedné výjimky je vedou kmenové učitelky. Pitný režim je zaveden a je funkční. Vývojovým a sociálním potřebám dětí předškolního věku vyhovuje věkově smíšené uspořádání tříd. Pro rodiče je vytvořen velmi dobrý informační servis v dětských šatnách, samozřejmě je i možnost rodičů vstupovat každodenně do tříd a komunikovat s pedagožkami, či jen dle svého zájmu pozorovat dění ve třídě.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Úplná odborná a pedagogická způsobilost všech učitelek měla pozitivní vliv na kvalitu vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnosti vytvořily učitelky velmi dobré podmínky. Navozovaly klidnou atmosféru, ve které si děti mohly v klidu vybrat hru nebo hračku. Zároveň měly připravené zajímavé činnosti, které rozvíjely tvořivost či poznávací procesy. Podporovaly děti v jejich aktivitě a snažily se je adresně hodnotit, a to zejména v průběhu her, méně už po jejich skončení.

Při přípravě spontánních činností vycházely učitelky z třídních vzdělávacích plánů. Během her sledovaly komunikaci mezi dětmi a podporovaly jejich vzájemnou spolupráci. Děti si volily jak hry konstruktivní a tvořivé, tak námětové, společenské hry a výtvarné činnosti. Učitelky měly přehled o všech skupinách a dle potřeb hry usměrňovaly nebo rozvíjely. Ukončení her dětem oznamovaly s citem, takže následující řízené činnosti plynule navazovaly. Atmosféra ve všech třídách byla velmi vstřícná a přátelská.

Spontánní činnosti mají příkladnou úroveň.

Řízené činnosti

Motivace většiny řízených činností vycházela ze zkušeností dětí a navazovala na aktuální téma týdne. Tím bylo zajištěno, že nabízené aktivity byly pro děti dostatečně atraktivní. Během činností učitelky děti adekvátně hodnotily a povzbuzovaly.

Řízené činnosti měly většinou podobu integrovaných celků (s výjimkou pohybových a hry na flétnu), takže v sobě zahrnovaly více vzdělávacích oblastí. Učitelky k těmto činnostem volily pestré metody, při kterých se děti aktivně zapojovaly, verbálně vyjadřovaly, řešily zajímavé úkoly, odpovídaly na problémové otázky, popřípadě výtvarně ztvárňovaly navozené téma. Učitelky tyto aktivity většinou velice dobře organizačně i metodicky vedly, podporovaly samostatnost a poskytovaly dětem dost příležitostí pro vyjadřování vlastního názoru. Výrazným pozitivem byla diferenciací stanovených úkolů pro tři věkové skupiny. Vyskytly se i menší chyby: nedostatečné shrnutí vyvozených poznatků, zbytečné přerušování navozených činností, absence soustředění dětí při komunikační chvíli. Pohybové aktivity tematicky navazovaly na ostatní aktivity. Učitelky dbaly na to, aby činnost byla pro děti

lákavá (ať už užitím zajímavého náčiní nebo zařazením pohybových her) a zároveň s přiměřenou fyzickou zátěží. Tento záměr se jim většinou dařil, drobné organizační chyby byly zaznamenány při cvičení s papírem. Při kroužku hry na flétnu prokázala učitelka výborné hudební i metodické schopnosti. Průběh byl pestrý a aktivizující. Děti projevily radost ze hry a nadprůměrné rytmické i intonační dovednosti. Zvýšené nároky na soustředění a plnění pokynů učitelky se v závěru projevily únavou některých dětí.

Řízené činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti mají velmi dobré zdvořilostní návyky a komunikační dovednosti. Projevují výborné schopnosti při herní spolupráci a jejich vzájemné chování je přátelské. Nadprůměrné jsou rovněž jejich dovednosti vyjadřovat svůj názor a reagovat na otázky, které podporují myšlenkové operace. Také motorický a pohybový rozvoj je na velmi dobré úrovni. Zaměření školy na estetickou výchovu se pozitivně odráží v tvořivosti dětí a v jejich výtvarných i hudebních dovednostech.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce mají příkladnou úroveň.

ŠKOLNÍ DRUŽINA (ŠD)

Školní družina má tři oddělení a její činnost pedagogicky zajišťují tři vychovatelky, s úhrnným přepočteným úvazkem 1,85 pracovního místa. Dvě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna vychovatelka si doplňovala vzdělání účastí v řadě krátkodobých kurzů, souvisejících s prací ŠD, které organizovalo pedagogické centrum. Funkce vedoucí vychovatelky je nahrazena přímou podřízeností vychovatelek ředitelce. Družina je v provozu ve všech dnech školního vyučování, ranní družina začíná v 6:30 h a odpolední provoz končí v 16:30 h. Ranní družinu zajišťuje vždy jedna vychovatelka, koncovou družinu rovněž. V průběhu odpoledního zaměstnání se oddělení při postupných odchodech dětí slučují podle pravidel stanovených řádem ŠD. Vnitřní Řád školní družiny a navazující Organizační řád jsou funkční, vymezují základní podmínky pro organizaci a provoz ŠD. S těmito materiály byli rodiče seznámeni na třídních schůzkách.

Do odpoledních zaměstnání jsou zařazovány činnosti sedmi kroužků ŠD vedených bezplatně učitelkami ZŠ nebo rodiči. Dalších pět zájmových útvarů pořádají za úplaty jiné subjekty (agentura, obecní kulturní středisko *Domeček*, místní úřad). Zaměření kroužků vychází ze zájmu rodičovské veřejnosti a pestrost aktivit je značná (rukodělné, umělecké, jazykové, PC). Turistický kroužek organizuje jednou měsíčně sobotní výlet pro žáky ze 4. a 5. ročníku. V době inspekce bylo k pravidelné docházce zapsáno 75 žáků z 1. – 5. ročníku, všechna oddělení jsou věkově smíšená, což podporuje sociální vztahy dětí.

Vychovatelky se zúčastňují jednání pedagogické rady, kde je v programu vždy věnován čas řešení aktuálních problémů ŠD a spolupráci s učitelkami ZŠ. Stranou zůstává hodnocení vlastního pedagogického působení na základě hospitování v konkrétních činnostech.

Personální zajištění školní družiny je velmi dobré.

Dvě oddělení školní družiny mají v budově vlastní herny s tematicky zaměřenými hracími kouty, kobercem pro činnost se stavebnicemi atd. Po obědě se skupina dětí z třetího oddělení rozděluje do zbývajících dvou.

Sedací i úložný nábytek a pracovní stoly jsou zánovní, udržované. Vzhledem k střídání věkové skladby uživatelů neodpovídá vždy proporcím dětí. Pro výzdobu jsou vedle artefaktů trvalého charakteru využity aktuální i starší výtvarné práce dětí. V obou hernách jsou volně přístupné knihovničky s četnou dětskou literaturou a zábavnými časopisy. ŠD je přiměřeně vybavena pro rukodělné a výtvarné činnosti a pohybové i herní aktivity. K rekreačnímu pobytu venku užívá ŠD kvalitní rozsáhlý oplocený areál školy. Jeho výškově členitý terén a instalované tělocvičné konstrukce jsou vhodné pro herní využití. Je zde i rekonstruované sportovní hřiště. K areálu přiléhá obecní divadlo v přírodě, kam mají děti přístup v doprovodu vychovatelek.

Pitný režim si zajišťují děti v chladnějším období roku vlastními přinesenými nápoji, v létě ho zabezpečuje škola.

Materiálně-technické zajištění činnosti školní družiny je velmi dobré.

Atmosféra ve školní družině byla klidná, přátelská, tolerantní. Vychovatelky měly vysokou míru empatie, ponechávají značný prostor spontánním aktivitám. Souběžně probíhala organizovaná zaměstnání podle zaběhnutých pravidel. Jejich týdenní skladba je obsažená v rozvrhu činností v Přehledech výchovně-vzdělávací práce. Námětově se dařilo volit činnosti pro všechna oddělení dostatečně pestře jen v zájmových aktivitách s využitím kroužků. Příprava na vyučování se velmi často omezovala pouze na zábavnou četbu a její poslech. To snižovalo plnění úkolů této činnosti. Vzhledem k různosti věkové skladby dětí v oddělení volené náměty nezaujalo všechny přítomné. Obohacování aktivit pro děti novými podněty bylo nízké, děti se na jejich volbě spolupodílely. ŠD se účastní na plnění grantových úkolů (např. grant *Sportem ke zdravému životu*).

Režimové momenty probíhají klidně podle ustálených pravidel. Vychovatelky dbají na bezpečnost dětí, taktně a s přehledem korigují drobná nedorozumění mezi nimi, preferují pozitivní přístupy a zohledňují individualitu žáků. Pedagogická dokumentace je vedena pečlivě, nezahrnuje však celé spektrum realizovaných aktivit. Vyzvedávání dětí rodiči po celou dobu průběhu ŠD omezuje některé činnosti. Ve vzájemném jednání vychovatelek a rodičů je patrný konsensuální přístup k oblasti práce ŠD.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny je velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 29 035/2002-21 s účinností od 1. září 2002
2. Zřizovací listina vydaná Zastupitelstvem MČ Praha – Horní Počernice v souladu s usnesením č. 20/1a/01 s účinností od 1. ledna 2002
3. Dodatek č. 2 ke zřizovací listině ze dne 16. dubna 2003
4. Potvrzení ředitelky školy ve funkci čj. 17/OSK/2003 ze dne 13. ledna 2003
5. Povinná dokumentace základní školy ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve

- znění pozdějších předpisů, vztahující se k dílčímu hodnocení činnosti školy: třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, záznamy pedagogické rady, školní řád, rozvrh hodin
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
 7. Vnitřní dokumentace vedení školy, výchovné poradkyně
 8. Statistický výkaz Škol (MŠMT) o základní škole V3-01 a o mateřské škole V 1-01 podle stavu k 30. září 2003
 9. Personální dokumentace vybraných pedagogických zaměstnanců školy – dle předmětu inspekce
 10. Hospitační záznamy ČŠI, podkladová inspekční dokumentace
 11. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a počtu dětí ze dne 5.května. 2003
 12. Přehledy docházky dětí – pro školní rok 2003/2004
 13. Přehledy výchovné práce – školní rok 2003/2004
 14. Evidenční listy dětí – školní rok 2003/2004
 15. Zápisy z pedagogických rad mateřské školy - školní rok 2003/2004
 16. Přehledy výchovně-vzdělávací práce školní družiny - školní rok 2002/2003, 2003/2004
 17. Zápisové lístky do školní družiny - školní rok 2003/2004
 18. Vnitřní řád školní družiny
 19. Rozpis služeb vychovatelek školní družiny pro školní rok 2003/2004
 20. Zápisy z třídních schůzek rodičů - školní rok 2003/2004
 21. Zápis z jednání o zjištěných skutečnostech ze dne 16. ledna 2004

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je plně stabilizován, personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem k reálným možnostem školy příznivé. Vedení školy vytváří pedagogickým pracovníkům optimální podmínky pro další vzdělávání, tvořivost i seberealizaci. Organizace školy a její informační systém jsou funkční.

Prostorové podmínky školy i materiálně-technické zabezpečení sledovaných předmětů jsou kvalitní, kmenové třídy jsou esteticky působivé. Vybavení učebnicemi, školními potřebami a pomůckami umožňuje plnit zvolený vzdělávací program. Nedostatkem je malé využití didaktické i audiovizuální techniky.

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Sledované vyučování mělo celkem velmi dobrou úroveň. Učitelky většinou uplatňovaly efektivní metody a formy práce založené na názornosti, velmi dobré komunikaci a vstřícném přístupu k žákům. K občasným negativům patřily absence účelné vstupní motivace, monotónní průběh výuky a nedodržování psychohygienických zásad.

Škola zjišťuje výsledky vzdělávání některými externími evaluačními nástroji. Žáci školy dlouhodobě dosahují velmi dobrých výsledků v přijímacím řízení na osmiletá gymnázia i v nejrůznějších soutěžích.

Mateřská škola má výborné personální i materiálně-technické podmínky. Ředitelka školy a její zástupkyně funkčním způsobem spolupracují a vytvářejí optimální podmínky pro

souhru celého kolektivu. Výchovně-vzdělávací práce se opírá o kvalitní program, pružnou organizaci i o odbornou zdatnost pedagogů. Její celková úroveň je vynikající.

Školní družina plní své poslání. Vychovatelky přistupují k dětem s odpovídající mírou empatie a vytvářejí ve ŠD přátelské a klidné klima. Materiální a personální podmínky jsou optimální. Skladba zaměstnání splňuje hygienické a psychohygienické podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Pocová	J. Pocová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Křest'anová	J. Křest'anová v. r.
	PaedDr. Alice Bláhová	A. Bláhová v. r.
	Mgr. Josef Černý	J. Černý v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Marie Kiliesová
Jitka Koutová
Ing. Karel Bína

V Praze dne 16. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. února 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Nad'a Blesková, ředitelka školy	Mgr. N. Blesková, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy odbor školství MHMP	15. 3. 2004	01 0034/04-5116
Zřizovatel: MČ Praha- Horní Počernice, Jívanská 647, 193 21 Praha – Horní Počernice		01 0034/04-5116

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
----	-----	Připomínky nebyly podány.